

Algemeen Pedagogisch Beleid

IRIS Opvang
Versie 2.0

Vastgesteld door College van Bestuur van IRIS Onderwijs & Opvang op 01-02-2023

Colofon

Dit document is gebaseerd op het Besluit Kwaliteit Kinderopvang en de richtlijnen van de GGD. Het beschrijft onze pedagogische visie en vormt daarmee het fundament van ons handelen in de alledaagse praktijk.

Opdrachtgever: College van Bestuur IRIS Onderwijs & Opvang
Opgesteld door: Sharon Verburg-Beute
Beheer document: Sharon Verburg-Beute

Dit document is beoordeeld door de centrale oudercommissie van IRIS Opvang op 27 juni 2022 en vastgesteld op 01-02-2023 door het College van Bestuur van IRIS Onderwijs & Opvang.

Inleiding

Voor jou ligt het pedagogisch beleidsplan van IRIS Opvang. Dit beleid beschrijft onze visie, de kernwaarden waarop we ons baseren en de basishouding van waaruit we willen werken. Het beschrijft waar we in geloven en waar we naar streven. Het pedagogisch beleid vormt het fundament voor de pedagogisch werkplannen van onze locaties. Het geeft daarmee richting aan ons als organisatie, zowel aan pedagogisch medewerkers als aan medewerkers op het bestuurskantoor. Bovendien geeft het ouders een beeld hoe wij naar kinderen kijken en met ze om willen gaan.

Ons algemeen pedagogisch beleid is gebaseerd op de visie die we als IRIS met elkaar willen uitdragen. Bij IRIS Opvang staat het kind centraal. Er wordt veel aandacht en zorg besteed aan de algemene basisbehoeften van het kind waarbij het welbevinden (zich 'goed voelen') voorop staat. Dit heeft hoge invloed op de verdere persoonsontwikkeling. Om het kind in deze ontwikkeling maximaal te stimuleren, kijken wij eerst naar het kind (behoeften, kwaliteiten, interesses). Vervolgens creëren wij een veilige, aantrekkelijke en uitdagende omgeving. Het is niet ons doel om een kind op een 'gewenst' niveau te brengen. Ieder kind heeft een eigen, unieke ontwikkeling en dat respecteren wij.

Liefde en betrokkenheid

Vanuit de Liefde die we kennen, het werk van Jezus Christus, zijn we vanuit onze veelkleurigheid betrokken op het welzijn van de kinderen, dat van hun ouders en op het welzijn van elkaar. Kinderen zijn een voorbeeld voor ons en wij vanuit die Liefde ook voor hen.

Plezier, talentontwikkeling en prestatie

Ons hart ligt bij het kind en vanuit die passie zijn we iedere dag op zoek naar hoe we plezier kunnen creëren. We hebben oog voor de unieke talentontwikkeling en prestaties van ieder kind. We doen ons best een rijke omgeving te scheppen waarin deze ontwikkeling maximale ruimte krijgt.

Professionaliteit en kwaliteit

We vinden het belangrijk kwalitatieve opvang te bieden en stoppen energie in het verder ontwikkelen van onze eigen talenten. Zo wordt de opvang iedere dag een stukje beter. We zijn altijd gericht op wat wel kan en gaan creatief en optimistisch om met vraagstukken die op ons afkomen.

In deze ontwikkeling zijn we met elkaar bezig steeds wijzere wereldburgers te worden. Wereldburgers die vertrouwen op God, die vertrouwen op zichzelf en op hun naaste. We zien dan kinderen die zich bewust zijn van hun kwaliteiten, die steeds zelfstandiger worden, die relaties kunnen aangaan met andere kinderen. We zien kinderen die een onderzoekende houding hebben en waarden en normen van anderen respecteren. We laten kinderen vanaf het begin, op hun niveau, meedenken en meedoen (kinderparticipatie) en we dagen ze uit om nieuwe dingen te proberen. Zo zijn we met elkaar op reis en leren we op een spelende manier van elkaar.

Op deze reis laten we ons leiden door de volgende waarden:

Vanuit liefde voor elkaar creëren we iedere dag een plek waar kinderen zich thuis voelen en de kans krijgen op ontwikkeling.

Team IRIS Opvang

Daar waar in dit document staat 'pedagogisch werkplan van de locatie', bedoelen we ook 'Peuterbeleid'.

Inhoudsopgave

3	Inleiding
5	Missie van de organisatie
6	Pedagogische visie
6	Mensvisie en kindbeeld
6	Visie op het kind en zijn ontwikkeling
6	Pedagogische stromingen
7	Visie op medewerkers
8	Visie op samenwerken met ouders
10	Ontwikkelen en ontdekken
10	Emotionele veiligheid
10	Sociale competenties
11	Persoonlijke competenties
13	Waarden en normen
13	Volgen van ontwikkeling
14	Signaleren
14	Mentor
16	Samenwerking met onderwijs
16	Pedagogische kwaliteit
16	VIB en coaching
16	Beleidscyclus
16	Werkgroepen
17	Algemene werkwijze
17	Contracten, ruilen en extra opvang
17	Werkwijze, omvang en leeftijdsopbouw van de groep
17	Kinderdagverblijf en peuteropvang
20	Buitenschoolse opvang
20	Inzet en begeleiding van andere (jong)volwassenen
22	Hygiëne en veiligheid
23	Bijlagen
23	Meer weten over ...
24	Mediaplan

Missie van de organisatie

IRIS Onderwijs en Opvang zet zich ervoor in dat ieder kind de kans krijgt zich te ontwikkelen tot een steeds wijzere wereldburger. Wijs worden we vanuit onze Bron en door een leven lang met elkaar te leren en ontdekken. Een wereldburger vindt zijn weg in deze maatschappij door te vertrouwen op wat hij bij zich heeft, door samen te werken met anderen en door op onderzoek uit te gaan.

Bij IRIS Opvang geloven wij in kinderen. We gaan samen met de kinderen op reis en bieden tijdens die reis hoogwaardige kwaliteit opvang aan. We hebben daarbij steeds oog voor de behoeften van het kind, van zijn/haar ouders/verzorgers en van de medewerkers, waarbij het welbevinden voorop staat. Kinderen zullen ontwikkelen en ontdekken doordat we ruimte creëren voor hun eigen ik en streven naar het scheppen van de juiste voorwaarden. Wij lopen mee met als voornaamste rol: 'observeren'. Waar nodig voegen we elementen toe om het kind uit te dagen tot een volgende stap. Zo ontwikkelt het zich in zijn authenticiteit en autonomie.

Het is ons doel de opvang zo in te richten dat het kind geen belemmeringen zal ervaren in de ontwikkeling en we zetten ons continu in om dit, samen met ouders/verzorgers en collega's van IRIS Onderwijs, te waarborgen. We zien een ieders expertise en gebruiken die om de omgeving optimaal in te richten en het kind te ondersteunen waar nodig. Wij steken energie in het scheppen van goede voorwaarden, zodat het kind zijn energie kan steken in de ontwikkeling.

Pedagogische visie

De pedagogische visie waarop wij ons werken baseren is meer dan alleen een visie op kinderen. Deze visie is verweven in onze hele organisatie. De manier waarop we elkaar benaderen en de ruimte die we willen geven om te ontwikkelen, zijn elementen die wij ook als volwassenen onderling nodig hebben. Dit geldt op de groep, binnen onze management en staf, op het bestuurskantoor en op alle andere plekken en werkvormen binnen de organisatie.

Mensvisie en kindbeeld

Ieder mens is uniek en vanaf het moment dat we geboren worden, zijn we competent. Dat wil zeggen: vanaf het moment dat we geboren worden 'hebben we invloed'. Het competente gedrag bestaat volgens Peters en Mulder namelijk uit drie elementen: een kind neemt zelf initiatief om iets te doen (intrinsieke motivatie), het kind doet dit op zijn eigen manier (vrij spelen en zelf ontdekken) en het kind ervaart daarvan het effect. Het kind, de mens, heeft dus de mogelijkheid om actief contact te maken met zijn omgeving (mensen en voorwerpen), dit te beïnvloeden en daar zelf van te leren. Vanuit deze visie op de mens, hebben we ook vertrouwen in het kind en de medewerker. Dit vertrouwen laten we zien in het creëren van ruimte. Ruimte om te spelen, ruimte om te ontwikkelen en te onderzoeken, ruimte om samen te zijn en te bouwen aan relatie, ruimte voor eigen initiatief, ruimte om invloed uit te oefenen. En we zetten het vertrouwen om naar verantwoordelijkheid; we dragen zorg voor een omgeving die bijdraagt aan de ontwikkeling en het gevoel van competentie. In dit alles zien we het kind als een sensitief relationeel wezen. Het heeft een goede basis nodig van waaruit hij de wereld kan gaan ontdekken. En het kind heeft een veilige haven nodig waar het naar kan terugkeren. We zijn nabij, geven zorg met aandacht en hebben oog voor de behoeften van het kind.

Visie op het kind en zijn ontwikkeling

Kinderen worden geboren met een natuurlijke drang zich te ontwikkelen. Elk kind ontwikkelt zich op eigen wijze, in zijn eigen tempo en naar eigen behoeften. We dragen daarin allereerst zorg voor het welbevinden van het kind. Dit is een belangrijke voorwaarde om te komen tot verdiepende ontwikkeling. In het welbevinden gaat het erom dat een kind goed in zijn vel zit en aan zijn basisbehoeften (warmte en affectie, veiligheid en duidelijkheid, erkenning, zich competent voelen) kan voldoen en wordt voldaan. Dit is een samenwerking tussen kind en opvoeder(s).

Het kind staat in onze opvang centraal. Het moet zich kunnen ontwikkelen in zijn eigen tempo. De ontwikkeling van een kind gaat met sprongetjes en wanneer het toe is aan een volgende sprong, geeft het dat vroeg of laat vanzelf aan. Met een veilige en uitdagende omgeving stimuleren we die ontwikkeling. Dat doen we op verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals bijvoorbeeld de motoriek, het sociaal-emotionele aspect en de taal. Aan de hand van materialen, activiteiten en spellen kan het kind zich ontwikkelen. Het is niet ons doel om een kind op een 'gewenst' niveau te brengen. Elk kind heeft een eigen, unieke ontwikkeling en dat respecteren wij. Bij de kinderopvang worden op speelse wijze de kinderen door middel van inrichting, spelmaterialen en activiteiten gericht uitgedaagd tot ontwikkeling.

Onze medewerkers stimuleren de algehele ontwikkeling van de kinderen, zodat ze goed worden voorbereid op hun eigen plek in de hedendaagse maatschappij. Binnen IRIS zien we de mens als wijze wereldburger in wording. We willen met ieder kind op ontdekkingsreis gaan om te zien wat dat voor het kind betekent; het zijn van een wijze wereldburger. In die reis staat de authenticiteit en de autonomie van het kind centraal. Wij stellen ons ten doel om de kinderen te motiveren en te stimuleren, zodat ze zelfstandig kunnen functioneren, zelfredzaam worden en hun eigen identiteit kunnen ontwikkelen. Ook volwassenen zijn wijze wereldburgers in wording, omdat wijsheid niet iets is wat we hebben, maar elke keer opnieuw mogen vinden. En dat maakt dat we naast elkaar mogen staan en ons open mogen stellen voor wat kinderen ons leren.

Pedagogische stromingen

Pikler

Emmi Pikler gaat uit van het competente kind. Het wordt geboren met een aangeboren mogelijkheid om open te staan voor de omgeving, nieuwsgierig en onderzoekend.

Emmi Pikler werd bevestigd in haar hypothese dat een kind – wanneer het de kans krijgt te onderzoeken en te leren in zijn eigen tempo – beter leert zitten, staan, spreken en denken dan een kind dat gestimuleerd of geholpen wordt in haar ontwikkeling. (Emmi Pikler Stichting Nederland)

Vanuit dit kindbeeld zijn er enkele pijlers waarop haar visie rust.

1. Aandachtige verzorging. In de momenten van verzorging bouw je aan een stabiele, persoonlijke band. En het kind is daarin een actieve partner. Dat betekent continu communicatie over wat je gaat doen en bij jonge kinderen ook wat je ziet gebeuren. Om vervolgens te observeren en te luisteren, waardoor je het kind ruimte geeft ook zijn/haar bijdrage te kunnen leveren. Je bent samen.
2. Zelfstandige bewegingsvrijheid. Het kind is in zijn/haar behoeften voorzien. Nu krijgt het ruimte voor zijn innerlijke verlangen om te gaan experimenteren en ontdekken. Daarin geef je het kind dan ook ruimte om vrij te bewegen en bereid je de omgeving zo voor dat het aantrekkelijk is en het kind wordt geprikkeld in zijn nieuwsgierigheid. Zo komt het kind tot ontwikkeling vanuit intrinsieke motivatie en op zijn eigen tempo.

Reggio Emilia

Het is de pedagogiek van het luisteren naar kinderen. Ook Reggio Emilia gaat uit van het competente kind. Als het kind wordt geboren heeft het al vele mogelijkheden, is het sterk, creatief en krachtig. Het kind is een sociaal wezen en laat vanaf de start van zijn leven zien dat hij communicatie met anderen en de wereld wil. Ze zijn van nature onderzoekend, leergierig en nieuwsgierig. Als volwassene geef je het kind de ruimte om op zijn/haar eigen manier te ontwikkelen.

Daarnaast is er veel aandacht voor de drie pedagogen rondom het kind. Allereerst wordt er gekeken naar de andere kinderen en de groep. In interactie met elkaar leren kinderen van elkaar. De volwassenen om het kind heen vormen de tweede pedagoog. De ruimte en de materialen zijn de derde pedagoog. Vanuit IRIS Opvang vinden we daarom belangrijk om de ruimte te gebruiken als essentieel onderdeel in het stimuleren van de ontwikkeling van het kind .

Montessori

Maria Montessori ontdekte dat kinderen gevoelige perioden kennen voor bepaalde ontwikkelingsgebieden en dat het dus van groot belang is de kinderen zelf te laten ontwikkelen. Als het kind wordt gehinderd, gaat de gevoelige periode voorbij en heeft het kind dus meer moeite met het aanleren van bepaalde competenties. Dus ook Montessori pleit voor een omgeving waarin kinderen die materialen krijgen aangereikt die op dat moment aansluit bij zijn innerlijke behoeften. Dit vraagt van de pedagogisch medewerker een houding van observeren en kindvolgend werken .

Korzack

Korzack ziet het kind als volwaardig persoon. Als we overal over willen waken bij het kind, is dit verstorend voor zijn/haar ontwikkeling. Volgens Korzack hebben kinderen recht op een eigen leven en het recht om te zijn wie je bent. En dus willen we kinderen leren kennen in hun uniciteit en willen we naar hun meningen en ideeën luisteren. We willen ze laten participeren en een gelijkwaardige relatie opbouwen .

Vygotsky

Kinderen zijn van zichzelf actief in opdoen van kennis en vaardigheden en hebben tegelijkertijd een sociale omgeving nodig. Vygotsky onderscheidt daarin de zone van actuele ontwikkeling en de zone van naaste ontwikkeling. Als volwassene kijk je naar het kind en creëer je uitdaging om hem/haar te begeleiden naar de zone van naaste ontwikkeling. Dit is het gebied waar het kind het meeste leert. Spel en taal hebben hierin een belangrijke rol .

Visie op medewerkers

Onze kindvisie hangt samen met onze mensvisie. Voor elk mens is hoog welbevinden een voorwaarde om zich te ontwikkelen. Volgens Yaël Rosen wordt het welbevinden op ons werk voornamelijk beïnvloed door

1. de betekenis die we ervaren in ons werk,
2. de onderlinge verbinding met ons team en de leidinggevenden binnen de organisatie;
3. de resultaten die we behalen in ons betekenisvolle werk en de mate waarin we daarbij zelf kunnen groeien en ontwikkelen en
4. het plezier dat we ervaren

Als organisatie voor onderwijs en opvang biedt IRIS betekenisvol werk. De ontwikkeling van kinderen staat daarin centraal, en alle functies binnen onze organisatie dragen hieraan bij. We streven naar goede onderlinge relaties, tussen collega's en tussen leidinggevenden en medewerkers. Dit betekent dat we wederzijds ons best doen om in gesprek te zijn met elkaar, feedback te geven, kansen te bieden waar mogelijk en aandacht geven aan persoonlijke hoogte- en dieptepunten. Als organisatie biedt IRIS ruimte aan de kwaliteiten en ontwikkelingsbehoefte van individuele medewerkers en van teams. Door mogelijkheden te geven voor na- en bijscholing, voor het bezoeken van symposia en congressen en via pedagogisch coaching en teambegeleiding. Zo maken ook onze medewerkers de reis tot steeds wijzere wereldburger, waarin zij samen optrekken en leren met de kinderen en de professionals om hen heen.

Als volwassenen nemen we al langer deel aan deze reis dan kinderen. Daarom mogen we van elkaar verwachten dat de vier principes van de wijze wereldburger herkenbaar zijn in ons professionele handelen: vertrouwen, positief bijdragen, onderzoeken en verantwoorden. Dit uit zich bijvoorbeeld in een actieve bijdrage aan kwaliteitsbevordering, deelname aan werkgroepen, zelfreflectie en het geven en ontvangen van feedback en een nieuwsgierige en lerende houding tijdens coachings- en ontwikkelgesprekken. Dit zien we als goed werknemerschap. Als organisatie biedt IRIS medewerkers hierbij volop ondersteuningsmogelijkheden. Dit zien we als goed werkgeverschap, en hebben we vastgelegd in diverse regelingen voor medewerkers.

De opvang die wij bieden, de veiligheid die we willen creëren en de ruimte die we willen geven voor de ontwikkeling van de kinderen, staat of valt met de pedagogisch medewerker. Op de opvang zijn zij de opvoeder van het kind en dus de veilige bakken. En zij zijn de partner van de ouder. Het tot leven komen van onze visie hangt voor een groot deel samen met de houding van de pedagogisch medewerker. Wij willen ons in die houding laten inspireren door het Pikler-verdrag voor de rechten van kinderen in de kinderopvang. Dit verdrag beschrijft waar het kind recht op heeft en zegt daarmee wat de pedagogisch medewerker kan betekenen.

Elk kind dat naar de opvang gaat,

1. heeft het recht om als persoon geaccepteerd en met begrip, tact en respect behandeld te worden en om in de omgang met volwassenen tegen ook maar de geringste uitingen van agressie – zowel in woord als in daad, openlijk of verhuld – beschermd te worden.
2. heeft het recht op een aandachtige, liefdevolle en ondersteunende houding van de volwassenen die hem verzorgen en die rekening houden met zijn lichamelijke en geestelijke behoeften.
3. heeft het recht op een gezonde levenswijze en een lichamenlijk welbevinden: dat er goede zorg is voor zijn voeding, kleding, voldoende spel en beweging in de open lucht en voor zijn behoefte aan rust. Daarbij dient voortdurend rekening te worden gehouden met zijn persoonlijke behoeften.
4. heeft het recht om tijdens zijn verzorging en het vervullen van zijn lichamelijke behoeften persoonlijke aandacht te krijgen, zonder enige vorm van haast.
5. heeft het recht op continuïteit en stabiliteit in zijn persoonlijke contacten, zijn levensomstandigheden en fysieke omgeving, alsook op een voorspelbaar en overzichtelijk verloop van de dagelijkse gebeurtenissen. Het heeft het recht om invloed te kunnen uitoefenen op zijn omgeving, zodat hij een positief zelfbeeld kan ontwikkelen.
6. heeft er recht op dat de volwassenen zijn ontwikkeling begeleiden en stimuleren en altijd rekening houden met zijn eigen ritme en hem niet met verwachtingen confronteren waar hij nog niet aan toe is.
7. heeft het recht om voldoende en passende mogelijkheden aangereikt te krijgen om zelfstandig te kunnen handelen, zich door vrij spel en vrije beweging te kunnen ontwikkelen, op eigen initiatief zijn omgeving te onderzoeken en daarbij met belangstelling door volwassenen te worden begeleid.
8. heeft er recht op dat hij tijdens zijn socialisatieproces in een voor hem overzichtelijke groep kinderen op zodanige wijze wordt ondersteund, dat hij zich goed en veilig voelt.
9. heeft het recht om zijn emoties te kunnen uiten, wanneer hij zich gelukkig of verdrietig voelt, met medeleven te worden bejegend en ondersteuning te ervaren bij het omgaan met zijn gevoelens.
10. heeft er recht op dat de volwassenen die hem verzorgen voortdurend contact met zijn ouders onderhouden, opdat er een vloeiende overgang tussen de leefwereld van het gezin en die van het kinderdagverblijf tot stand kan worden gebracht. Het heeft het recht op een respectvolle benadering van het gezin als belangrijkste pijler van zijn leefwereld, ook gedurende de tijd die in het kinderdagverblijf wordt doorgebracht.

Naast het Pikler-verdrag zijn in de werkplannen de 6 interactievaardigheden uitgewerkt. Dit zijn helpende vaardigheden om op een veilige, enthousiaste en belangrijke manier naast de kinderen te staan.

Visie op samenwerken met ouders

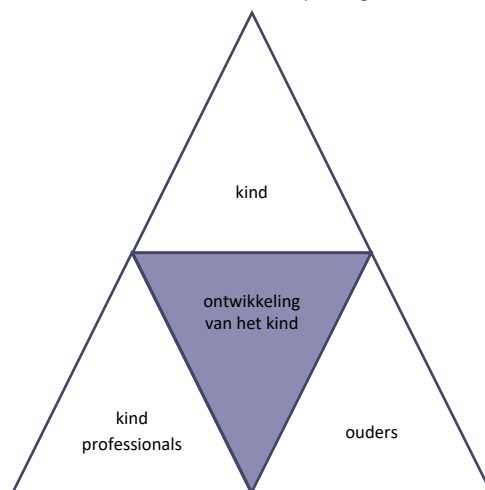
Ouder of (pleeg)ouders, verzorgers, primaire opvoeder. Als we in dit beleid schrijven over ouders dan bedoelen we daarmee degene die de hoofdverantwoordelijke(n) is/zijn voor het kind, de primaire opvoeder(s). Er zijn kinderen die opgroeien in een tweeoudergezin, een eenoudergezin, bij pleegouders, in 'complexe gezinssituaties'. Wij zijn ons bewust van de nuances die daarmee gepaard gaan en willen samenwerken met alle 'ouders'.

Ouders hebben een belangrijke en grote invloed op de ontwikkeling van hun kinderen. Kinderen zijn voorgeprogrammeerd zich te hechten aan één of enkele vaste verzorgers. Naarmate het kind ouder wordt komen er, naast de ouders, ook andere volwassenen bij die een belangrijke rol spelen. Dit kunnen bijvoorbeeld grootouders zijn of een pedagogisch medewerker (kindprofessional). Deze volwassenen vormen met elkaar het gehechtheidsnetwerk van het kind. Binnen IRIS Opvang streven we daarom naar pedagogisch en educatief partnerschap met ouders. In dit partnerschap ondersteunen ouders en kindprofessionals elkaar bij het stimuleren van het ontwikkelingsproces van kinderen.

Wij vinden het belangrijk dat ouders goed en zorgvuldig geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind. Dat we met elkaar op een actieve manier samenwerken. Hieronder staat beschreven op welke manier wij deze samenwerking aan willen gaan.

Relatie aangaan:

"De instemming en de toestemming van ouders zijn essentieel om te kunnen ontwikkelen als kind" We kunnen alleen een band creëren met de kinderen als we die ook met ouders hebben. Trekken wij niet op met de ouders? Dan komen kinderen in een loyaliteitsconflict. Daarom is het belangrijk dat we betrokken zijn op de ouder. Dat we samen met ouders willen ontwikkelen en

de verantwoordelijkheid willen dragen. Vanuit het vertrouwen dat is opgebouwd kunnen we dan samen verder en kijken wat nodig is om de relatie te onderhouden. Goed contact is belangrijker dan veel contact. We zijn ons hierin bewust van het feit dat ouders betrokken zijn op hun kind en emotioneel verbonden. Dat betekent dat zij als supporter en pleitbezorger voor hun kind zullen staan en dat wij hen daarin respecteren. Daardoor ontstaat verbinding waarin ouders ook mee willen doen. Tegelijkertijd verwachten we van ouders dat zij informatie verstrekken over hun kind en de verzorging. Dit stelt de pedagogisch medewerker in staat om overdag goed aan te kunnen sluiten bij het kind en zijn/haar behoeften.

Communicatiemiddelen

In de communicatie tussen ouders en opvang bestaan er verschillende manieren van communiceren. We spreken ouders bij de deur, we kunnen met elkaar mailen en bellen. We hebben het ouderportaal en kunnen waar nodig ook informatie uitwisselen via een brief. We vinden het belangrijk om tijdens de intake tijd te nemen en samen te spreken over de manier van communiceren. Daarin willen we horen wat ouders willen en geven we zelf aan wat voor ons werkbaar is. Naast de intake zijn er door het jaar heen ook fysieke gesprekken te plannen. Samen met ouders kijken we wat er verder nodig is om samen te kunnen werken. Ook een ouderavond is hierin een optie.

Thuis

We willen ouders graag meenemen in onze visie en hoe we kijken naar kinderen. Dit doen we in de overdracht door te benoemen wat we hebben gezien bij het kind, door bepaalde aspecten uit de pedagogiek te koppelen aan een foto of een ervaring en door de activiteiten in verband te brengen met onze visie. Als we vertellen over wat het kind die dag heeft meegemaakt, doen we dat vanuit onze visie. Daarin zijn de pedagogisch medewerkers onze ambassadeurs.

Daarnaast ontvangen ouders af en toe bepaalde materialen, zoals bijvoorbeeld de doeken bij de geboorte van een kind. Deze doeken krijgen ze cadeau met daarbij een klein stukje uitleg over de visie van Emmi Pikler. Ook op die manier proberen we ouders iets te laten zien van de houding, de activiteiten en de materialen die je kan aanbieden aan een kind.

Ontwikkelen en ontdekken

Wij willen voor ieder kind een omgeving creëren waarin zij kunnen spelen en ontdekken. Aan de hand van de vier opvoedingsdoelen van Riksen-Walraven beschrijven we hieronder welke basiselementen wij in ieder geval bieden en op welke manier we dat willen doen. Dit hangt voor een groot deel samen met de 6 interactievaardigheden voor de pedagogisch medewerker en dus de houding die hij/zij heeft. Maar zoals eerder beschreven is daarbij een goed gefaciliteerde basis van groot belang. Dat is waar de organisatie als geheel een belangrijke rol in speelt. We willen in alle facetten bewegen vanuit onze visie.

Emotionele veiligheid

Veiligheid, zowel fysiek als emotioneel, is de basis van waaruit kinderen gaan bewegen, ontdekken en ontwikkelen. Daarmee vormt het ook de basis van de opvang die wij bieden. We gaan hier in op de emotionele veiligheid. Hoe we de fysieke veiligheid waarborgen staat beschreven in ons Veiligheid- en Gezondheidsbeleid. Iedere dag dat we de kinderen opvangen, zijn we gericht op hun welbevinden. We hebben het dan over een kind dat zich 'goed voelt'. Vaak zien we dan dat het kind levenslustig, actief en ontspannen is. Het kind heeft energie om te leren en te ontwikkelen.²² Welbevinden is een resultaat van een goede fysieke en emotionele veiligheid die gecreëerd wordt.

Sensitieve responsiviteit

De relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind vormt een belangrijke basis in het creëren van veiligheid. Kinderen kunnen zich aan de pedagogisch medewerker hechten doordat hij/zij zich sensitief en responsief opstelt. Het kind voelt zich gezien, omdat zijn/haar naam wordt genoemd, zijn/haar behoeften worden gezien en hij/zij ondersteunt wordt in het vervullen van de behoeften. Door met vaste gezichten te werken, kennen de pedagogisch medewerkers de kinderen die er zijn en kunnen zij vanuit die relatie ook op een sensitieve en responsieve manier reageren. Ze zijn daarin continu in dialoog met het kind en wachten heel bewust op reactie, ook als dat zonder woorden gebeurt. We staan continu open voor wat het kind wil zeggen en hebben een observerende en luisterende houding. Een voorbeeld: De pedagogisch medewerker zoekt oogcontact met een baby en daarbij zijn de handen van de pedagogisch medewerker vragend/uitnodigend en pas na reactie van het kind wordt het opgepakt. Op de BSO zie je het bijvoorbeeld terug doordat we gevoelens van kinderen accepteren en erkennen. Dit is gelijk een belangrijk aspect dat we graag uitlichten. We vinden het belangrijk de emoties van een kind echt te ontvangen. Bij ons mag een kind huilen en dan zijn we er voor hem/haar. Op deze manier ontvangen we de tranen en luisteren we naar de boodschap die hier (misschien wel non-verbaal) in zit.

Autonomie

Het competente kind kan al zoveel zelf. Zelfs een kleine baby neemt zelf initiatief. Het is belangrijk om ons daar bewust van te zijn en hierop te reageren. Op die manier laat de pedagogisch medewerker de autonomie van het kind er zijn. Zoals hierboven ook beschreven; de pedagogisch medewerkers zijn in dialoog met het kind. Daarnaast passen ze de structuur van de dag soms aan op de behoeften van het kind en laten ze de kinderen steeds meer zelf kiezen. Ook hierin gaat het erom dat de pedagogisch medewerker het kind wil zien in zijn uniciteit om daar vervolgens op af te stemmen. De pedagogisch medewerker is luisterend aanwezig. Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer ze ook zelfstandig mogen doen en daarin worden uitgedaagd, aansluitend bij het kind. Vanuit vertrouwen krijgen de kinderen vrijheid en verantwoordelijkheid.

Ritme en structuur

Kinderen ontwikkelen zich steeds verder in zelfregulatie en zelfcontrole. In die ontwikkeling ondersteunt de pedagogisch medewerker. Het is voor kinderen in het begin van hun leven nog lastig hun eigen gedrag te sturen. De pedagogisch medewerker helpt het kind zijn aandacht ergens anders op te richten en benoemt wat het kind wel mag doen. Zo ontvangt het kind op een positieve manier de sturing die het soms nodig heeft. Er wordt op de kinderopvang/peuteropvang nagedacht over de 'regels' die belangrijk zijn. Op de BSO wordt er samen met de kinderen gesproken over de groepsregels. Daarnaast zorgen we voor een voorspelbaar dagritme. Het jonge kind krijgt uit zichzelf nog moeilijk zicht op gebeurtenissen en de tijd, maar door herkenbare elementen leert het kind dit herkennen. De angst door onduidelijkheid wordt dan vervangen door een gevoel van veiligheid, omdat de pedagogisch medewerkers met elkaar die duidelijkheid kunnen creëren. Ook als kinderen ouder worden, draagt de structuur bij aan het gevoel van veiligheid. Dit combineren we met de ruimte voor autonomie, waardoor kinderen meedenken in de structuur van de dag.

Sociale competenties

Volgens Vygotsky hebben kinderen een sociale omgeving nodig om zich te kunnen ontwikkelen. In hun ontwikkeling zie je dat ze steeds meer leren over de ander en plezier hebben als ze samen spelen. De pedagogisch medewerker is hierin een inspirerend voorbeeld. Door de kinderen te leren kennen en hun gevoelens serieus te nemen, wordt een positieve basis neergelegd in de sociale interactie. Vanuit die basis kunnen kinderen ook positieve relaties opbouwen met andere kinderen.

De pedagogisch medewerker is hierbij ondersteunend aanwezig door de interacties tussen kinderen te begeleiden. Dit begint bij het zien van ieder kind, zijn/haar naam regelmatig noemen, nieuwe kinderen in de groep verwelkomen en voor te stellen

aan de rest. De sociale initiatieven van het kind worden gezien door de pedagogisch medewerker. Vervolgens kan hij/zij deze vergroten door ze te benoemen en zo ook andere kinderen te betrekken. Dit is een interactievaardigheid die we in de beeldcoaching ook regelmatig meenemen. We laten kinderen experimenteren met conflicten die ontstaan en het oplossen daarvan. Dit doen we door ze allereerst ruimte te geven hier hun eigen weg in te zoeken. We zijn nabij om voor beide kinderen ondersteuning te bieden waar nodig. Hierbij zetten we onze kennis van de ontwikkeling in, omdat iedere leeftijd hierin iets anders nodig heeft. We laten kinderen ook meedenken in eventuele consequenties. Wanneer er herhaaldelijk kleinere of grotere conflicten gebeuren tussen kinderen, kan dat zorgen voor stress. In dat geval is er niet langer sprake van een lerende sociale omgeving. In die situaties is het de taak van de pedagogisch medewerker om te begrenzen en passende maatregelen te nemen om de conflicten te de-escaleren en te stoppen. Daar kunnen gesprekken bij horen met kinderen en/of hun ouders/verzorgers.

Daarnaast zorgen we er ook voor dat de ruimtes zo zijn ingericht dat ze aansluiten bij de sociale ontwikkeling van het kind. We zorgen, zeker bij jonge kinderen, dat we veel van hetzelfde materiaal hebben. Het jonge kind is in zijn ontwikkeling aan het verzamelen en door veel van hetzelfde te hebben, kunnen kinderen hun spel vormgeven zonder onnodig veel conflict en een negatieve sociale sfeer. De conflicten die ontstaan in het spel vormen een ontwikkelkans, omdat ze bijdragen aan het ontwikkelen van het bewustzijn van de gevoelens en behoeften van de ander, in nabijheid van de pedagogisch medewerker. Ook de hoeken dragen bij aan de sociale ontwikkeling. Hier ontmoeten kinderen elkaar en kunnen ze samen spelen. Oudere kinderen krijgen hierdoor, maar bijvoorbeeld ook door toenemende zelfstandigheid, de ruimte om te spelen op eigen initiatief en ook soms zonder de directe aanwezigheid van de pedagogisch medewerker.

Persoonlijke competenties

Mijn spelen is leren en mijn leren is spelen – Hyronimous van Alphen.

Kinderen leren en ontwikkelen door te spelen². Ze leren met hun hele lijf (holistisch), door te bewegen, door hun zintuigen te gebruiken. Ze leren door te ervaren. Of zoals Vygotsky het noemde: spel is de motor van de ontwikkeling³. Het spelen vormt de basis voor de manier waarop kinderen worden uitgedaagd in hun ontwikkeling en daarmee persoonlijke competenties.

Kinderdagverblijf/peuteropvang

Vanuit een basis van veiligheid en het vertrouwen dat de pedagogisch medewerker uitstraalt, gaan de kinderen op ontdekkingsstocht in de ruimte. De ruimte en de dag is zo ingedeeld dat verschillende ontwikkelingsgebieden worden aangesproken. We hebben in verband met onze peuterlocaties een peuterbeleid inclusief VVE-beleid geschreven. We willen hier graag naar verwijzen als het gaat om de verschillende ontwikkelingsgebieden die we aandacht geven bij de peuters. We maken hierbij gebruik van Piramide Digitaal. Voor de baby's en dreumessen geven we de gebieden aandacht op de volgende manieren:

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Allereerst zorgen we voor een positief pedagogisch klimaat. We stemmen af op wat de kinderen laten zien, zodat zij zich gezien voelen. Daarnaast zijn we vanaf het allereerste begin in dialoog met het kind en geven we ze de tijd om te reageren. Op deze manier leren kinderen dat ze een stem hebben en dat ze gehoord worden. We benoemen wat er gebeurt en hebben aandacht voor andere kinderen om de baby of de dreumes heen. We begeleiden de interacties door kinderen te verbinden en ze bewust te maken van elkaar.

Motorische ontwikkeling

We geven ruimte om te bewegen. We willen het kind een vrije bewegingsontwikkeling geven. Dat betekent dat het kind op eigen tempo en zelfstandig gaat rollen, kruipen, lopen, klimmen en klauteren. Wij zijn op dit gebied continu bezig de juiste voorwaarden te scheppen. We zorgen bijvoorbeeld voor een stevige ondergrond en leggen/zetten de baby altijd in een positie die het al beheerst. We hebben klim- en klautermaterialen en gaan lekker veel naar buiten. We hebben ook materialen waardoor de kleine motoriek wordt uitgedaagd op een speelse manier. We nemen tijd om te kleuren en te bouwen. Wat betreft de sensomotoriek zorgen we voor meerdere activiteiten en materialen die voor de jongste kinderen prikkelend zijn.

Taalontwikkeling

We praten, benoemen, leggen uit én we luisteren. We reageren afgestemd op het kind zodat het zich gehoord voelt en zich durft te uiten. Daarnaast benoemen we veel van wat er gebeurt, zodat het kind langzamerhand taal kan gaan verbinden aan wat het ervaart. Jonge kinderen zijn gevoelig voor versjes en liedjes, dus ook dat wordt veelvuldig ingezet. We vinden voorlezen belangrijk. Baby's en dreumessen zijn vooral bezig met het onderzoeken van boekjes. Samen met de kinderen kijken we naar de plaatjes, aaien we en wijzen we aan, we maken gebaren en koppelen tekst of geluiden aan dat wat we zien. Zo krijgen plaatjes en tekst geleidelijk steeds meer betekenis.

Ontwikkeling van rekenen en denken

Deze ontwikkeling gaat over een aantal verschillende dingen: het waarnemen van specifieke kenmerken van materialen, meten

en vegelijken, verzamelen op basis van kenmerken, materialen in een bepaalde volgorde zetten op basis van kenmerken enzovoort. De dreumes heeft als een van zijn speelthema's het verzamelen. Dit gaan ze steeds meer gericht doen. Een ander speelthema die op deze ontwikkeling aansluit is het bouwen, zowel horizontaal als verticaal. Ze beginnen met de eerste stappen van rekenen en denken. En dus zorgen wij dat er genoeg materialen zijn van verschillende groottes, diktes en kleuren, zodat het kind hierin kan ontwikkelen. Ook zorgen we voor bakken, manden of andere containers waar ze spullen in kunnen verzamelen.

Creatieve vaardigheden

Veel van onze activiteiten zijn gericht op de ervaring en bij de jongsten vooral op de sensomotoriek. We creëren ruimte om zelf met het materiaal te doen wat in de kinderen opkomt. Op deze manier is er al van jongsafaan ruimte om creatief te zijn. Daarnaast maken we regelmatig tijd om te zingen, te dansen of op een andere manier creatief bezig te zijn. Ook buiten is voor ons een belangrijke inspiratiebron. Daar kunnen we materialen vinden om buiten/binnen iets mee te creëren. Ook in de spelontwikkeling uit het kind zich op een creatieve manier en dus is er veel tijd om te spelen in de hoeken, op de grond, aan tafel of buiten.

BSO

Op de BSO hebben we te maken met een groter verschil in leeftijd en dus ook andere behoeften. Los van hoe we de verschillende gebieden willen stimuleren, staat bij ons centraal dat we altijd ruimte willen houden voor de autonomie van het kind. We werken vanuit vertrouwen en stimuleren de zelfstandigheid van de kinderen. We maken veel gebruik van DoenKids. Dat is een online database met activiteiten op alle ontwikkelingsgebieden.

Over het algemeen worden de volgende ontwikkelingsfasen aangehouden :

- 4 t/m 6 jaar – Kinderen leren vooral spelend en uitproberend
- 7 t/m 9 jaar – Kinderen gaan meer logisch en rationeel denken, begrijpen meer, onthouden meer en kunnen beter het perspectief van anderen zien
- 10 t/m 12 jaar – Kinderen begrijpen dat er twee kanten aan een zaak kunnen zitten en denken na over de toekomst. Ze worden ook weer impulsiever.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

We willen bijdragen aan deze ontwikkeling door veel ruimte te creëren om dingen samen te doen, samen te ondernemen of samen op te lossen. In de activiteiten willen we bewegen vanuit autonomie, wat ook maakt dat kinderen meer op elkaar zijn aangewezen. In deze momenten zijn we nabij op een ondersteunende manier en begeleiden we de interacties door de kinderen met elkaar te verbinden en het inzicht in relaties en de ander te vergroten. Daarnaast maken we ruimte voor emoties en nemen we deze serieus. We willen het kind zien in hoe hij/zij zich voelt en vragen het kind naar de emotie die we denken te zien.

Motorische ontwikkeling

We willen bewegen en zoeken regelmatig de buitenruimten op om daar alle ruimte voor te hebben. DoenKids biedt op dit gebied veel activiteiten die zorgen voor een speelse manier van bewegen. Ook de kleine motoriek wordt regelmatig uitgedaagd in activiteiten vanuit DoenKids, zoals koken, knutselen, proefjes doen. Maar daarnaast zijn we juist in de dagelijkse momenten op zoek naar een uitdaging in de ontwikkeling. Zo betrekken we kinderen bijvoorbeeld bij het voorbereiden van de eetmomenten, door ze fruit te laten snijden of drinken te laten schenken.

Taal- en denkontwikkeling

We maken tijd om in dialoog te gaan met de kinderen. Afhankelijk van de leeftijd kunnen de onderwerpen verschillen, maar de achterliggende reden blijft. Het praten met volwassenen helpt om meer taal te verwerven en de wereld om hen heen steeds beter te begrijpen. Daarnaast vinden we het belangrijk het voorlezen een plek te geven in de BSO. Naast de rust die het kan geven, is het ook weer een manier om in gesprek te gaan, woordenschat uit te breiden en na te denken over nieuwe onderwerpen. Kinderen steeds meer zelfstandigheid geven, maakt ook dat zij worden uitgedaagd zelf na te denken. Wij willen hierin zo veel mogelijk vragend en ondersteunend aanwezig zijn. Dit kan gaan van iets bakken, waarin van alles gewogen en afgemeten moet worden, tot het bouwen van een hut van pallets, waarbij de kinderen al in de voorbereiding een grote rol krijgen.

Creatieve vaardigheden

De creatieve vaardigheden krijgen ruimte voor ontwikkeling door de grote verscheidenheid in de activiteiten van DoenKids. Belangrijk hierin is opnieuw dat kinderen zelf, afhankelijk van de leeftijd, verantwoordelijkheden krijgen in deze activiteiten. Ook als een probleem zich voordoet, laten we de kinderen zo lang als het kan zelf zoeken naar een oplossing. We zijn nabij waar nodig. Andere manieren waarop we creativiteit een plek willen geven is het zo min mogelijk aanbieden van voorbeelden en alleen kaders plaatsen waar nodig. Het gaat ons meer om het proces van creativiteit dan het eindresultaat.

De ruimte en de pedagogisch medewerker

Het indelen van de ruimte is essentieel voor de ontwikkelingsstimulering van het kind. Hoeken vinden we daarin belangrijk en dus zijn er op iedere locaties een aantal hoeken te vinden. En daarnaast laten we ons inspireren door de materialen en de

manier van inrichten van Emmi Pikler en/of Reggio Emilia. Als we een aantrekkelijke en uitdagende omgeving creëren, gaan de kinderen vanzelf spelen en dus ontwikkelen.

De pedagogisch medewerker is op afstand waar kan en dichtbij waar nodig of belangrijk. Dit is mede afhankelijk van de leeftijd van het kind. De pedagogisch medewerker kan elementen toevoegen aan het spel, waardoor het spel zich verdiept of verbreedt, zonder dat hij/zij het spel overneemt. Vervolgens doet de pedagogisch medewerker een stap terug om opnieuw te kijken waar de kinderen zich in interesseren. Niet alleen op deze momenten zet de pedagogisch medewerker zijn/haar kennis in, maar ook in het inrichten van de ruimte of het voorbereiden van activiteiten. Zo sluiten we zoveel mogelijk aan bij wat het kind interesseert en gaan we altijd vanuit deze interesse en natuurlijke nieuwsgierigheid met ze onderweg. De mate van zelfstandigheid in het spel, maar zeker ook in de voorbereiding ervan groeit mee met de leeftijd van de kinderen. Zie ook 'kinderparticipatie'.

Digitale media

De digitale wereld is niet meer weg te denken uit het leven van vandaag. Daarom vinden we het belangrijk die wereld te erkennen. We willen kinderen meenemen in het leren kennen en gebruiken ervan. Hoe we dit vormgeven staat in ons mediaplan (zie bijlage).

Waarden en normen

We willen samen leren leven en zijn met elkaar op reis naar het worden van een steeds wijzere wereldburger. Binnen de kinderopvang en de BSO wordt een omgeving gecreëerd waar we met elkaar en van elkaar mogen leren. De pedagogisch medewerkers hebben hierin een belangrijke rol door onze waarden en normen uit te dragen in alles wat ze doen. Kinderen leren hiervan (modelling) en hebben behoefte aan uitleg hierover en instructie. Hier wordt in speelse activiteiten en door de dag heen op een natuurlijke wijze verder vorm aan gegeven. Tegelijkertijd leren wij net zoveel van kinderen door ze in situaties binnen de kinderopvang en BSO actief te laten meedenken en meebeslissen. We noemen dit kindparticipatie. Maar ook in hoe zij bijvoorbeeld, zo puur als ze zijn, met elkaar en de natuur om kunnen gaan is iets waar we met elkaar van mogen leren. Zo doen we het echt samen.

We hebben bepaalde algemene waarden en normen die het kader vormen waarbinnen we met elkaar de opvang organiseren en beleven. Onze kernwaarden hangen samen met het concept van de wijze wereldburger waar IRIS als organisatie voor staat:

- **Liefde en betrokkenheid:** Vanuit de Liefde die we kennen, het werk van Jezus Christus, zijn we vanuit onze veelkleurigheid betrokken op het welzijn van de kinderen, dat van hun ouders en op het welzijn van elkaar. Kinderen zijn een voorbeeld voor ons en wij vanuit die Liefde ook voor hen.
- **Plezier, talentontwikkeling en prestatie:** Ons hart ligt bij het kind en vanuit die passie zijn we iedere dag op zoek naar hoe we plezier kunnen creëren. We hebben oog voor de unieke talentontwikkeling en prestaties van ieder kind. We doen ons best een rijke omgeving te scheppen waarin deze ontwikkeling maximale ruimte krijgt. De manier waarop we met kinderen omgaan, is ook de manier waarop we naar de pedagogisch medewerker kijken.
- **Professionaliteit en kwaliteit:** We vinden het belangrijk kwalitatieve opvang te bieden en stoppen energie in het verder ontwikkelen van onze eigen talenten. Zo wordt de opvang iedere dag een stukje beter. We zijn altijd gericht op wat wel kan en gaan creatief en optimistisch om met vraagstukken die op ons afkomen.

Naast bovenstaande waarden hebben we op de groepen nog een aantal groepsregels. Algemene groepsregels zijn terug te vinden in het beleid Veiligheid en Gezondheid. Eventuele locatiespecifieke groepsregels staan in een 'levend document' per locatie.

Volgen van ontwikkeling

De houding van de pedagogisch medewerkers is observerend en luisterend. Dit houdt in dat zij dagelijks naar de kinderen kijken en aansluiten bij het kind op alle gebieden, maar wel pas als het echt iets toevoegt. Is de betrokkenheid in het spel (of andere momenten) hoog? Dan vindt er verdiepende ontwikkeling plaats en laat de pedagogisch medewerker dat gebeuren. Op sommige momenten ziet de pedagogisch medewerker een kans om het spel te verdiepen, mede omdat zij kennis heeft van de volgende stap in de ontwikkeling van het kind. Dit zijn de momenten dat de pedagogisch medewerker iets toe kan voegen om vervolgens weer een stap terug te doen.

Onze bevindingen registreren we op het kinderdagverblijf/peuteropvang in ons kindvolgsysteem. Met regelmaat vullen we een korte observatie in als het gaat om welbevinden en betrokkenheid. Door de weken heen, tijdens activiteiten, maar ook in vrij spel of het eetmoment, wordt de betrokkenheid van het kind geobserveerd. Het kind bepaalt waarop het betrokken is. Hierdoor krijgen we ook zicht op de ontwikkeling en in welke mate dit plaatsvindt bij de kinderen. Daarnaast kijken we naar de kinderen in de verschillende ontwikkelingsgebieden. We bespreken alle kinderen in de klein team vergadering om vervolgens met elkaar na te denken hoe we het welbevinden kunnen vergroten, waar de interesse van het kind ligt en hoe we de ontwikkeling kunnen stimuleren. Dit laatste nemen we dan ook mee in de planning van onze VVE Projecten op de groep. Door gericht bezig

te zijn met wat we aanbieden, zorgen we ervoor dat we opvang bieden met kwaliteit. Op de peuteropvang gebruiken we de bevindingen ook voor het vormgeven van de individuele trajecten voor de VVE geïndiceerde kinderen.

In de BSO hebben we dezelfde observerende en luisterende houding om van daaruit aan te sluiten bij de kinderen en hun ontwikkeling. Hierdoor weten we ook welke activiteiten stimulerend kunnen zijn, welke vragen we ze kunnen stellen of waar we kinderen hun eigen gang kunnen laten gaan. In de klein team vergaderingen bespreken we regelmatig de kinderen, zodat we met elkaar alle kinderen blijven zien en volgen. Ook de pedagogisch coach is beschikbaar voor observatie en eventuele handvatten.

Signaleren

De pedagogisch medewerkers hebben ook een signalerende rol ten aanzien van de ontwikkeling van het kind. Wij hebben vertrouwen in hun expertise. We vinden het belangrijk dat kinderen mogen ontwikkelen in hun eigen tempo en houden daarom niet al te strak vast aan bepaalde leeftijden waarop het kind iets moet kunnen. Maar het kan zijn dat de pedagogisch medewerker toch zorgen heeft of bepaalde signalen opvangt. Dan gaan we allereerst naast ouders staan en samen naast het kind. We delen met elkaar hoe we het kind zien en wat opvalt of waar onze zorg ligt. En we horen graag van ouders wat zij zien en hoe het kind thuis is.

Er zijn verschillende personen in de omgeving van de mentor met wie hij/zij kan sparren. Allereerst kan de mentor van gedachten delen met een collega die ook op de groep werkt. Hij/zij kent en ziet de kinderen ook. Vervolgens kan de mentor de coördinator meenemen in zijn gedachten. In sommige gevallen wordt er advies gevraagd bij de clustermanager. Daarnaast is de pedagogisch coach beschikbaar om te observeren en waar nodig handvatten te geven. Dit is vanuit de vraag hoe de pm's beter aan kunnen sluiten bij het kind.

Afhankelijk van de situatie wordt met ouders in overdracht of in gepland gesprek gesproken over het kind en de eventuele zorgen en waar nodig verwezen naar consultatiebureau/huisarts. Hoe te handelen bij vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld, hebben wij vastgelegd in de Meldcode (Protocol Kindermishandeling en Grensoverschrijdend gedrag in de kinderopvang).

Mentor

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor is het eerste aanspreekpunt van ouders en van het kind zelf (zeker op de BSO). Tijdens de intake wordt aan ouders (en het kind) verteld wie de mentor van het kind is. Dit wordt ook geregistreerd in KidsAdmin. De mentor heeft zelf, maar ook door met collega's te spreken, zicht op het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeling van het kind en bespreekt dit indien wenselijk ook met ouders. Ouders krijgen ten minste één keer per jaar de mogelijkheid gebruik te maken van een 10 minuten gesprek. Wij vinden het erg belangrijk om deze mogelijkheid te benutten en dus kunnen wij ook het initiatief nemen hierin.

Samenwerking met onderwijs

IRIS Opvang is onderdeel van IRIS Opvang en Onderwijs. Een organisatie waarin we toewerken naar integrale kindcentra (IKC). We willen namelijk één doorlopende ontwikkellijn voor kinderen. We willen onze krachten bundelen om kinderen maximale ondersteuning te kunnen bieden. We willen een plek waar drempels laag zijn en kinderen een goed, continu en breed aanbod krijgen. En vanuit dat gezamenlijke doel, is het onze taak en ons verlangen om als partners op te trekken met onze onderwijscollega's.

Er zijn verschillende gebieden waarop die samenwerking een rol speelt. Hieronder worden ze kort beschreven.

Kinderdagopvang/peuteropvang en onderwijs

Veel van de kinderen die onze kinderdagverblijven/peuteropvang bezoeken, maken daarna de overstap naar het onderwijs op dezelfde locatie. Dat betekent dat het van grote waarde is als we korte lijnen hebben met de school, in het bijzonder met de leerkracht van groep 1 en de intern begeleider. Overdracht speelt een belangrijke rol. En we willen graag de overstap verkleinen. Een voorbeeld hiervan is dat we kinderen laten wennen in groep 1 tijdens bepaalde activiteiten. Dit doen we altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Op die manier raken ze al vertrouwd met de school en de leerkracht. Hoe we deze samenwerking verder vorm geven, juist ook omtrent kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, staat beschreven in ons protocol 'Doorstroom'.

BSO en onderwijs

Een heel aantal kinderen die de school bezoeken komen voor en/of na schooltijd naar de BSO. Elke BSO is gekoppeld aan één IRIS-school. Wij willen goed aan kunnen sluiten bij de kinderen en dus streven we ernaar met de leerkrachten een fijne en veilige omgeving te creëren. Dat betekent dat we graag een informele overdracht doen waarbij we praktische informatie met elkaar delen, zodat het kind goed opgevangen kan worden. Voorbeelden hiervan zijn afwezigheid/ziekte en incidenten op opvang, thuis of school. Dit wordt altijd met het doel gedaan om goed bij het kind aan te kunnen sluiten. Daarnaast is de mentor van de BSO beschikbaar om aan te sluiten bij een ZAT (zorg- adviesteam), mocht het te bespreken kind ook naar de BSO gaan.

Ontwikkelen tot IKC

We willen niet alleen in de dagelijkse praktijk samenwerken met de school, maar juist ook ontwikkelen op de lange termijn. Hiervoor leggen we op verschillende niveaus de verbinding met de IRIS-scholen. Directeuren van de scholen hebben overleg met de directeur van IRIS Opvang, maar ook met de coördinatoren kinderopvang en de clustermanagers. De pedagogisch coaches van IRIS opvang sluiten af en toe aan bij het IB-overleg. En we dragen graag bij een ZAT-overleg van de school, als het gaat om kinderen die de BSO bezoeken. Een aantal van deze overlevormen zijn verder uitgewerkt in de werkplannen en het protocol 'Doorstroom'.

Pedagogische kwaliteit

De visie van waaruit we werken komt voor een groot deel tot uiting in de houding van de pedagogisch medewerker. Daarom vinden we het belangrijk om met elkaar regelmatig te spreken over het kind. Waarom over het kind? Omdat we geloven dat wanneer we samen kijken naar de kinderen en wat zij nodig hebben, onze houding wordt beïnvloed. Omdat er een beroep wordt gedaan op het gegeven we allemaal het beste willen voor de kinderen.

VIB en coaching

Beelden zeggen meer dan 1000 woorden. En dus maken we in het gesprek over het kind veel gebruik van beelden. De pedagogisch coaches maken video-opnames van kinderen in contact met de volwassene of in interactie met andere kinderen. Vervolgens worden de beelden teruggekeken met de pedagogisch medewerker(s) om samen in te zoomen op de betekenisvolle momenten voor het kind/de kinderen. Doordat we met elkaar zien wat voor het kind waardevol is, waar zijn/haar ontwikkelbehoefte ligt of welke initiatieven het kind laat zien, kunnen we steeds beter aansluiten bij het kind.

De beelden kunnen ook ingezet worden om coachvragen van de medewerkers over het kind of een onderdeel van de dag samen te bekijken. Ook hier kijken we naar het kind en wat betekenisvol is voor hem/haar. Vanuit de behoefte van het kind, wordt er dan gesproken over wat we in de dag of voor het kind kunnen toevoegen of juist laten.

Naast de beeldcoaching vindt er ook op andere momenten coaching plaats. De clustermanagers bezoeken regelmatig de groepen waar zij veel mooie en soms ook ontwikkelpunten tegen komen. Door middel van coaching on the job wordt ernaar gestreefd ook op deze momenten weer een stap verder te komen. Dit kan door voorbeeldgedrag, complimenteren of vragen stellen zijn.

Beleidsmedewerker en coach VE

In het wijzigingsbesluit Voorschoolse Educatie staat beschreven dat iedere VE-locatie vanaf 1 januari 2022 een beleidsmedewerker/coach VE (voorschoolse educatie) in moet zetten voor een aantal uur. Hoe we dit vormgeven en hoe dit bijdraagt aan de kwaliteit van de voorschoolse educatie staat beschreven in ons coachingsplan.

Beleidscyclus

Ons beleid wordt geschreven vanuit visie en aansluitend bij de praktijk. In het beleid zoeken we continu naar de balans tussen dat wat in de praktijk speelt en werkt en waar we naar toe zouden willen, omdat we het beste willen voor het kind. Door in een regelmatige cyclus de beleidsstukken te herzien, met verschillende mensen uit de organisatie spreken over het beleid en het in die zin samen te ontwikkelen, draagt ons beleid bij aan de pedagogische kwaliteit. Vanuit het herzieningsproces van ons komen regelmatig pedagogische thema's naar voren, die we dan op andere plekken en in andere verbanden met elkaar bespreken. Het streven is dat ons beleid niet bestaat uit documenten die opleggen hoe we moeten werken, maar dat het beschrijft wat in de dagelijkse pedagogische praktijk al gebeurt.

Werkgroepen

De werkgroepen zijn netwerken waarin we pedagogische thema's bespreken, waar we onze visie ontwikkelen en met elkaar steeds verder implementeren. Dit doen we vaak aan de hand van het delen van ervaringen op basis van een thema. De pedagogisch medewerkers gaan vervolgens met bepaalde vragen richting hun eigen locatie om er een volgende keer samen op terug te komen. Vanuit die gesprekken worden ook weer punten meegenomen om te verwerken in het beleid. De werkgroep is een plek waar we de verbinding creëren tussen pedagogische visie en de praktijk.

Algemene werkwijze

In dit hoofdstuk wordt een aantal (praktische) onderdelen van onze opvang beschreven. In sommige gevallen wordt er onderscheid gemaakt tussen het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang.

Contracten, ruilen en extra opvang

IRIS Opvang biedt diverse contractmogelijkheden. Onder onze services vallen ook ruilen van dagen en het aanvragen van extra dagdelen opvang. Wij verwijzen graag naar de website en de algemene voorwaarden, omdat op deze plek de meest recente informatie beschreven staat.

Werkwijze, omvang en leeftijdsopbouw van de groep

Het kind staat centraal in onze opvang en dat is terug te zien in hoe we op de groepen werken. Om zo goed mogelijk aan te sluiten hebben we voor iedere locatie een werkplan waarin onder andere beschreven staat hoe er op de groep wordt gewerkt, hoe groot de groep is en welke leeftijden er worden opgevangen.

Kinderdagverblijf en peuteropvang

Ons kinderdagverblijf is een plek waar we kinderen tussen 0 en 4 jaar opvangen. De peuteropvang biedt plek voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar. We laten ons hierin inspireren door de visie van Emmi Pikler, zoals eerder beschreven. En we werken veel met de VVE-methode Piramide. We willen ruimte bieden aan kinderen om zich vanuit aandachtige verzorging en veiligheid te kunnen ontwikkelen en vrij te kunnen bewegen.

Wennen

Om kinderen een veilige omgeving te kunnen bieden, vormt wennen een belangrijke eerste stap richting de opvang. Een kind hecht zich aan zijn primaire verzorger(s), waar het veiligheid en geborgenheid vindt. Op de opvang willen we de kinderen tijd geven te wennen aan de pedagogisch medewerkers als vervangende hechtingsfiguren. Kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen daarom de gelegenheid te wennen. Tijdens de intake willen we de ouders/verzorgers leren kennen en verbinding maken, omdat deze relatie een belangrijke basis vormt voor de band die we met het kind opbouwen. Ouders die vertrouwen uitstralen in de pedagogisch medewerker, geven dat vertrouwen ook door aan het kind. Hoe we het wennen en de intake verder vormgeven, staat beschreven in het pedagogisch werkplan van de locatie.

Opendeurenbeleid

Kinderen op het kinderdagverblijf/peuteropvang worden opgevangen in een vaste stamgroep in hun eigen stamgroepruimte. Toch zijn er verschillende momenten dat we een opendeurenbeleid voeren en kinderen deze ruimte verlaten. De basis hierin blijft veiligheid en geborgenheid. Het verlaten van de ruimte kan rust en veiligheid creëren voor de verschillende leeftijdsgroepen, biedt ontwikkelkansen en de ruimte om de wereld te ontdekken.

We kunnen gebruikmaken van een ruimte in het gebouw of van de gang om met een aantal kinderen (meestal leeftijdsgebonden) een activiteit te ondernemen of gericht materialen aan te kunnen bieden die de ontwikkeling stimuleren. De kinderen profiteren hierdoor van een ruimer aanbod aan interessante speelmogelijkheden in nabijheid van de voor hun bekende pedagogisch medewerker.

Het kan ook zijn dat de kinderen de stamgroepruimte verlaten, omdat zij op uitstapje gaan. We vinden het belangrijk om samen de wereld te ontdekken. Naar buiten gaan zorgt ervoor dat we in nieuwe situaties belanden waar we weer wat uit mee kunnen nemen. We vinden het ook hierin belangrijk om de autonomie van kinderen te blijven zien, door ze bijvoorbeeld te laten wandelen als ze zelf kunnen lopen. In ons beleid Veiligheid en Gezondheid staat uitgewerkt hoe we de veiligheid waarborgen tijdens uitstapjes.

Afwijken van het vaste gezichten criterium

De relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind vormt een belangrijke basis in het creëren van veiligheid. Kinderen kunnen zich aan de pedagogisch medewerker hechten doordat hij/zij zich sensitief en responsief opstelt. Het kind voelt zich gezien, omdat zijn/haar naam wordt genoemd, zijn/haar behoeften worden gezien en hij/zij ondersteunt wordt in het vervullen van de behoeften. Door met vaste gezichten te werken, kennen de pedagogisch medewerkers de kinderen die er zijn en kunnen zij vanuit die relatie ook op een sensitieve en responsieve manier reageren.

Om kinderen die veiligheid te bieden wijken we alleen bij hoge uitzondering af van het vaste gezichten criterium als er geen ander vast gezicht beschikbaar is. Er wordt alleen een extra gezicht toegewezen bij situaties waar we niet kunnen voldoen aan de twee of drie vaste gezichten.

De relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind vormt de basis voor een hoog welbevinden van kinderen. Bij het inzetten van een andere beroepskracht willen we kinderen ook die basis van emotionele veiligheid blijven bieden. We streven ernaar dat we pedagogisch medewerkers inzetten die al bekend zijn met de kinderen op de locatie. De vaste gezichten een vroege dienst te laten starten en een pedagogisch medewerker in te zetten die goed is ingewerkt bij IRIS Kindcentra.

Drie-uursregeling

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen is vastgesteld door het ministerie en afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. We gebruiken hiervoor de rekentool op www.1ratio.nl. Het is volgens het besluit Kwaliteit Kinderopvang toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kind-ratio (BKR). We zetten dan nog minstens de helft van de medewerkers in die op dat moment volgens de BKR nodig zijn. In de pedagogisch werkplannen staat beschreven op welke tijden we afwijken. (kan verwijderd worden)
We wijken af van het BKR aan het begin van de dag, tijdens de pauzemomenten

De gangbare diensttijden zijn bij de locaties (KDV Fidelio en KDV Bouwman) met maximaal 16 kinderen en drie medewerkers als volgt:

7.00-17.00 uur
8.00-17.00 uur
9.00-18.00 uur

De groepen met maximaal 12 kinderen (KDV Stroomdal) waar normaliter twee medewerkers ingezet zijn afhankelijk van het aantal baby's:

7.00-17.00 uur
8.30-18.30 uur
9.00-18.00 uur

De groepen waar maximaal 14 kinderen (KDV Rehoboth) in de groep zijn werken drie medewerkers:

7.00-16.30 uur
8.00-17.00 uur
9.00-18.00 uur

Er wordt van de tijden afgeweken wanneer er langer kinderen aanwezig zijn, of wanneer het wat onrustig in de groep is. Pedagogisch medewerkers mogen dan extra tijd inplannen, zodat dit ten goede komt van het pedagogisch beleid.

Het afwijken van de tijden is dan noodzakelijk om een zo veilig mogelijk pedagogisch klimaat te creëren voor het kind. Daarbij kijken we altijd naar het welbevinden van de kinderen.

In ons plansysteem KidsAdmin wordt bijgehouden wanneer medewerkers ingezet zijn en wanneer ze pauze hebben. Zo hebben we deze regeling altijd inzichtelijk. Medewerkers hebben een half uur pauze tussen de middag.

Het kan voorkomen dat aan het begin en eind van de dag de aanwezige kinderen in de ruimte van de kinderopvang samen met de kinderen van de voorschoolse- of naschoolse opvang (BSO) worden opgevangen door pedagogisch medewerkers. Deze gezamenlijke opvang duurt bij voorkeur niet langer dan 30 minuten maar maximaal 1 uur per keer.

Vier-ogen-principe

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het vierogenprincipe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf of een peuterspeelzaal gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Bij IRIS Opvang is het vierogenprincipe als volgt geregeld:

Het 4-ogen en oren principe betekent dat er altijd minimaal twee volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht moeten kunnen houden op kinderen in kinderdagverblijven. Het gaat er om dat anderen kunnen zien of horen wat een pedagogisch medewerker op de groep doet. Daarom is er veel glas verwerkt in de kinderopvangruimte. Als de groep groot genoeg is, zijn er genoeg pedagogisch medewerkers op de groep. Voor momenten waarop de groep kleiner is en er maar één pedagogisch medewerker aanwezig is, zijn andere volwassenen in de buurt. Te denken valt aan ouders die kinderen komen brengen of halen en collega's van de school en de BSO.

Een vierogen principe verkleint niet alleen het risico ten aanzien van seksueel misbruik, maar ook het risico ten aanzien van kindermishandeling in brede zin, terwijl er -meer generiek gesproken- sneller en effectiever kan worden ingegrepen als een kind of een pedagogisch werker iets overkomt.

Zindelijkheid

Zindelijkheidsontwikkeling is een proces dat uit meerdere factoren bestaat. Allereerst is er het lichamelijke deel. Dit heeft onder andere te maken met de rijping van het zenuwstelsel. Het kind moet zijn/haar blaas en darmfuncties kunnen beheersen. Daarnaast hangt het zindelijk worden sterk samen met de houding die de omgeving aanneemt en hoe ze reageert. In het kindertehuis van Emmi Pikler hebben ze daarin verschillende belangrijke factoren gevonden.

Een kind gaat op een bepaalde leeftijd voor het eerst beslissen zijn behoefte uit te stellen door zijn behoeften op te houden. Dit kan het kind alleen doen als het daar sociaal-emotioneel gezien klaar voor is. Deze beslissing vormt ook een belangrijke stap in de sociaal-emotionele ontwikkeling zelf. Het doel wat het kind hierin heeft, is het willen voldoen aan de volwassen norm.

Het zindelijk worden hangt samen met een bepaald ontwikkelingsniveau van het 'zelf'. In het tehuis bleek dat kinderen die geïnteresseerd waren in het potje en deze gebruikten, spraken over zichzelf. Onder andere door woorden te gebruiken als 'ik', 'mij', 'van mij'. Ook om afstand te kunnen doen van zijn eigen producten heeft het kind een sterke eigen wil nodig. Daarom is het belangrijk dat het kind wordt gezien in zijn/haar wensen en keuzes mag maken. Hiermee ontwikkelt het een sterk eigen 'ik' vanuit vertrouwen. Vanuit datzelfde vertrouwen krijgt het kind de ruimte om de wens net als de ouder/verzorger te worden, te laten groeien.

Vanuit deze verschillende factoren benaderen wij het kind als het gaat om zindelijkheid. We willen het kind volgen en hen begeleiden in het beheersen van hun sluitspiers. Dit betekent dat we de kinderen niet trainen en dus ook niet werken met een beloningssysteem. We nodigen ze actief uit in de verschoningsmomenten om mee te werken. We benoemen wat we doen en wat ze zien, ook als bijvoorbeeld een ander kind al naar de wc gaat. We observeren veel waardoor we bij signalen, zoals het samendrukken van de benen, de kinderen kunnen uitnodigen om naar de wc te gaan. We accepteren de nee hierin. We weten dat kinderen dit kunnen en geven ze het vertrouwen.

We zijn veel in gesprek met ouders over de zindelijkheid, omdat we het belangrijk vinden dat thuis en de opvang zoveel als mogelijk op elkaar aansluiten. Samen kunnen we ontdekken welke signalen het kind geeft en of het al klaar is om zindelijk te worden. We hebben met elkaar gekozen om bij twee ongelukjes op een dag weer een luier om te doen, in verband met het welbevinden van de hele groep.

Drie fasen in de ontwikkeling van het beheersen van de blaas:

1. Reflexfase: tot ongeveer 18 maanden leegt de blaas zich automatisch bij een bepaalde vullingsgraad
2. Bewustwordingsfase: het kind wordt zich bewust van zijn natte luier en legt de verbinding tussen het aandranggevoel en het plassen.
3. Beheersingsfase: tussen 2 en 3 jaar leert het kind zijn plas een korte tijd op te houden door zijn bekkenbodemspieren bewust aan te spannen. Dit heet de perifere beheersing. Vervolgens ontwikkelt het verder door naar de centrale beheersing. Het kind kan nu zelf kiezen waar en wanneer hij wil plassen.

Buitenschoolse opvang

Onze buitenschoolse opvang is een plek waar kinderen worden opgevangen in de leeftijd van 4-13 jaar. We werken competentgericht en vanuit vertrouwen met de kinderen. Op onze BSO's zijn steeds meer 'open einde materialen' te vinden en we werken met DoenKids die ons voorziet van eindeloos veel leuke activiteiten. Hoe dit er verder in de praktijk uitziet, staat beschreven in onze locatiespecifieke werkplannen. Hieronder wordt een aantal algemene punten benoemd.

Wennen

Het welbevinden van het kind staat bij ons voorop. Voor het eerst naar de BSO gaan kan best spannend zijn. Daarom vinden we het op de BSO belangrijk dat we die overgang zo natuurlijk mogelijk laten verlopen. Dit begint bij de intake. We voeren de intake op locatie met ouders en als zij willen, ook het kind. Tijdens de intake willen we de ouders/verzorgers leren kennen en verbinding maken, omdat deze relatie een belangrijke basis vormt voor de band die we met het kind opbouwen. Ouders die vertrouwen uitstralen in de pedagogisch medewerker, geven dat vertrouwen ook door aan het kind. We spreken ook met het kind over wie hij is, wat hij leuk vindt om te doen en waar zijn interesses liggen. De mogelijkheid bestaat om nog een apart wennmoment af te spreken als dit voor het kind fijner is. Hoe we het kind verder ondersteunen in het wennen staat in de werkplannen beschreven.

Halfuurs- en drie-uursregeling

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen is vastgesteld door het ministerie en afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. We gebruiken hiervoor altijd de rekentool op www.1ratio.nl. Het is volgens het besluit Kwaliteit Kinderopvang toegestaan per dag gedurende maximaal een half uur af te wijken van de beroepskracht-kind-ratio (BKR). We zetten dan minstens de helft van de medewerkers in die op dat moment volgens de BKR nodig zijn. In vakanties of bij hele dagen BSO (bijvoorbeeld door een studiedag) hanteren wij de drie-uursregeling zoals ook geldt bij de kinderopvang. Op welke tijden we afwijken staat beschreven in de pedagogisch werkplannen.

Er kunnen onverwachte situaties voorkomen waardoor we van deze tijden moeten afwijken. Het afwijken van de tijden is dan noodzakelijk om een zo veilig mogelijk pedagogisch klimaat te creëren voor het kind.

In ons plansysteem KidsAdmin wordt bijgehouden wanneer medewerkers ingezet zijn en wanneer ze pauze hebben. Zo hebben we deze regeling altijd inzichtelijk. Bij hele dagen hebben medewerkers een half uur pauze tussen de middag.

Het kan voorkomen dat aan het begin en eind van de dag de aanwezige kinderen in de ruimte van de kinderopvang samen met de kinderen van de voorschoolse- of naschoolse opvang (BSO) worden opgevangen door pedagogisch medewerkers. Deze gezamenlijke opvang duurt bij voorkeur niet langer dan 30 minuten maar maximaal 1 uur per keer.

Basisgroepen

Kinderen op de BSO worden opgevangen in hun basisgroep. In deze groep wordt gegeten en gedronken. Hierdoor kunnen kinderen vanuit een vertrouwde groep de rest van de middag beleven. Ze weten ook bij welke pedagogisch medewerker ze terecht kunnen. Tijdens de activiteiten houden we ons niet aan de basisgroepen, maar krijgen de kinderen de keuze uit verschillende activiteiten. De groepen worden dan dus gemaakt op basis van voorkeur (en soms op basis van leeftijd). Op een bord geven de kinderen aan waar ze zijn.

Een van die activiteiten kan ook een uitstapje zijn naar een veldje, een organisatie of een speeltuin in de buurt. Uitstapjes doen we om de wereld te vergroten, andere activiteiten te kunnen doen en nieuwe dingen te ontdekken. We nemen kinderen hierin mee en maken ze onderdeel van het proces van voorbereiding tot thuiskomst. In ons beleid Veiligheid en Gezondheid staat beschreven hoe we de veiligheid waarborgen als we de deur uitgaan.

Inzet en begeleiding van andere (jong)volwassenen

Onderstaande betreft de inzet en begeleiding van andere volwassenen, stagiaires en assistenten, die naast onze pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig zijn. Alle stagiaires zijn in het bezit van een VOG. Wij werken regelmatig met stagiaires van verschillende niveaus.

Snuffelstagiaires: lopen vaak 1 dag tot een week mee. Vooral als hulp op de groep en om te kijken hoe het er in de kinderopvang aan toe gaat. Deze stagiaires zijn niet bevoegd om pedagogische handelingen uit te voeren.

Niveau 1 en 2: Helpende op de groep, deze stagiaires lopen een langere periode, half jaar of jaar en helpen bij werkzaamheden zoals het eten met de kinderen en assisteren bij pedagogische handelingen.

Niveau 3 en 4: In opleiding voor pedagogisch medewerker. Stageperiode vaak van een half jaar tot een jaar. Deze stagiaires mogen onder begeleiding pedagogische handelingen verrichten. De stagiaire mag in ieder geval nooit zelfstandig/alleen de groep draaien. Afhankelijk van de opleidingsfase mogen ze van 0-100% formatief ingezet worden. Dit mag nooit meer dan 33% van de BKR zijn.

BPV-begeleidsters: Elke BOL- of BBL-leerling krijgt een eigen begeleider toegewezen die haar gedurende haar opleiding of stageperiode zal begeleiden. Welke pedagogisch medewerker een leerling in opleiding zal begeleiden is afhankelijk van de planning van zowel de leerling in opleiding als de medewerkster van de kinderopvang. Werkbegeleiders van pedagogisch medewerkers in opleiding (BBL'er) hebben minimaal twee jaar ervaring als gekwalificeerd pedagogisch medewerker. De taken van een BPV-begeleider zien er als volgt uit:

- Zij begeleidt de BBL-leerlingen
- Zij onderhoudt de contacten met de begeleiders van de onderwijsinstelling
- Een keer in de vier weken voert zij een begeleidingsgesprek met de leerling
- Zij beoordeelt de praktijk en de opdrachten
- Zij is bij de beoordelingsgesprekken met school aanwezig

Taken stagiaire

De stagiaire houdt zich bezig met het ondersteunen van de begeleiding en verzorging van kinderen in de leeftijd van 0 - 12 jaar, zowel individueel als in groepsverband. Zij ondersteunt

- In het creëren van een warme en veilige omgeving
- zodat kinderen positief bij dragen aan de groeps sfeer
- in spelactiviteiten
- in organisatie en voorbereiding van speciale gelegenheden. (verjaardagen, Sinterklaas, Moederdag, Sint Maarten, Kerst, Vaderdag)
- in aandacht verdelen over kinderen, individueel en groepjes kinderen
- bij verschonen
- bij zindelijkheidsstraining
- bij het verrichten van huishoudelijke activiteiten en materialen beheren
- bij het schoonhouden van de groep

De stagiaire neemt de hygiëne in acht. Ze wordt geacht bereid te zijn zich te blijven ontwikkelen door functioneringsgesprekken en evaluatiegesprekken.

Taken BBL-medewerker: Houdt zich bezig met de begeleiding, verzorging en ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0 - 12 jaar, zowel individueel als in groepsverband. Zelfstandig voor de groep staan (gedurende het eerste jaar van de opleiding zijn zij van 0% tot 100% inzetbaar; het tweede jaar is de BBL'er in principe 100% inzetbaar), ondersteund door andere pedagogisch medewerkers en/of stagiaires. De inzet van BBL-ers en andere medewerkers in opleiding mag nooit meer dan 33% van de BKR zijn (tijdelijke verruiming tot 1 juli 2024: 50%). Taken van de BBL-medewerker zijn:

- het creëren van een warme en veilige omgeving en verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid van de omgeving.
- kinderen stimuleren positief bij te dragen aan de groeps sfeer
- ingrijpen en bemiddelen bij conflicten
- kunnen improviseren bij onverwachte situaties en aanpak bedenken
- actief inspelen op wat het kind aangeeft en daarbij rekening houden met zijn behoeften en mogelijkheden
- spelactiviteiten in verschillende situaties toepassen
- meerdere activiteiten tegelijk verrichten en overzicht houden
- plannen en organiseren van de voorbereiding van speciale gelegenheden. (verjaardagen, Sinterklaas, Moederdag, Sint Maarten, Kerstmis, Vaderdag)
- observeren van individuele kinderen, gebruik maken van een observatielijst
- aandacht verdelen over kinderen, individueel en groepjes kinderen
- ontwikkeling volgen en eventuele afwijkingen signaleren.

Wij zullen ouders altijd informeren over stagiaires en streven ernaar vaste gezichten voor langere tijd op de groep te houden. IRIS Opvang is te allen tijden aansprakelijk voor stagiaires op onze opvang. Stagiaires die de opleiding helpende welzijn en Mbo- SPW (sociaal pedagogisch werker) volgen kunnen in principe stage lopen bij IRIS Opvang. IRIS Opvang is een SSB-erkend leerbedrijf. Over de aanwezigheid van stagiaires en assistenten worden afspraken gemaakt. Ze zijn voor ouders herkenbaar door de naam badge die zij dragen. Ook stellen stagiaires zich persoonlijk voor. Stage en begeleider maken samen afspraken voor overleg met elkaar of met de docent van de stagiaire.

Ondersteuning door andere volwassenen: Incidenteel wordt gebruik gemaakt van externe deskundigen (bijv. verzorgen van naschoolse activiteiten). De externe deskundigen zijn meestal extra en vervangen dan niet de beroepskrachten. Zij werken daarbij altijd onder het toezicht van de beroepskrachten.

Hygiëne en veiligheid

Een goede hygiëne en veiligheid zijn belangrijke voorwaarden waarin een kind zich goed kan ontwikkelen. In ruimten waar veel kinderen tegelijkertijd komen, verspreiden zich gemakkelijk ziektekiemen. Om dit zoveel mogelijk tegen te gaan, worden handen veelvuldig gewassen, toiletten goed schoongehouden, groepsruimten regelmatig gelucht. De ruimtes in het gebouw worden dagelijks schoongemaakt. De meubels en het speelgoed worden regelmatig door de pedagogisch medewerkers schoongemaakt. Kinderen moeten zich in de groep vrij kunnen bewegen zonder dat ze gevaar lopen. Er is een beleid Veiligheid en Gezondheid. Met behulp van dit beleidsplan en de werkplannen wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Het is een continu proces waardoor we de grootste risico's in kaart krijgen en risico's kunnen vermijden of verkleinen.

Bijlagen

Meer weten over ...

Hieronder volgt een lijst met onderwerpen, eventueel genoemd in het beleid, die we hebben uitgewerkt in een ander beleidsstuk.

- Pedagogiek op de groep – KDV	Pedagogisch werkplan KDV
- Pedagogiek op de groep – BSO	Pedagogisch werkplan BSO
- Interactievaardigheden	Pedagogisch werkplannen
- Inrichting van de groepen	Pedagogisch werkplannen
- Activiteitsaanbod	Pedagogisch werkplannen
- Indeling van de groepen	Pedagogisch werkplannen
- Wennen en intake	Pedagogisch werkplannen
- Half- en drie-uursregeling	Pedagogisch werkplannen
- Omgang en ontwikkeling peuters	Peuterbeleid
- Waarborgen fysieke veiligheid	Beleid Veiligheid en Gezondheid
- Hygiëne	Beleid Veiligheid en Gezondheid
- Regels uitstapjes	Beleid Veiligheid en Gezondheid
- Hoe we omgaan met ziekte	Beleid Veiligheid en Gezondheid
- Vier-ogen-principe	Beleid Veiligheid en Gezondheid
- Borstvoeding/flesvoeding	Voedingsbeleid
- Contracten, ruilen en extra opvang	Website/algemene voorwaarden

De pedagogisch werkplannen, het peuterbeleid, het beleid Veiligheid en Gezondheid en het voedingsbeleid zijn allemaal te vinden op de website. Mocht je een van de documenten niet kunnen vinden, kan je dit ook altijd opvragen via de locatie.

Mediaplan

Digitale media 2- 4 jaar

Binnen IRIS Opvang vinden wij het belangrijk om kinderen op een verantwoorde manier mee te nemen en kennis te laten maken met de digitale media. Dit mediaplan is onderdeel van het bestaande voorleesplan.

Kinderen van nu groeien op in een digitale samenleving, Smartphones, computers en tablets horen bij hun prille leventje. Vanaf een jaar of twee kan voorlezen ook via digitale prentenboeken en kinderboekenapps. Naast kwalitatief goede voorleesboeken vormen digitale kinderboeken een waardevolle bijdrage aan het voorleesplezier en daarmee aan de taal- en leesontwikkeling van jonge kinderen.

Tot de leeftijd van twee jaar wordt geadviseerd zo min mogelijk gebruik te maken van tablets en televisie, omdat dit voor kinderen van deze leeftijd geen meerwaarde geeft. Bovendien gaat het ten koste van de tijd die ze nodig hebben voor de ontwikkeling van de hersenen door te spelen en te leren in de werkelijke wereld. Daarom zetten wij het gebruik van digitale media in vanaf twee jaar, dan kunnen digitale prentenboeken een verrijking bieden. Begeleiding van een pedagogisch medewerker is daarbij noodzakelijk en stimuleert het de interactie tussen kind en pedagogisch medewerker.

Waarom Digitale media/samenwerking

IRIS Opvang werkt nauw samen met de bibliotheek Kampen. Door de samenwerking willen wij de de kinderen stimuleren in hun taalontwikkeling en weten dat het gebruik van digitale prentenboeken bijdraagt aan de (taal) ontwikkeling. Door de inzet hiervan willen wij onze pedagogisch medewerkers en ouders het belang hiervan laten inzien van het gebruik van de digitale media binnen de kinderopvang. Onderzoek heeft aangetoond dat digitale prentenboeken de woordenschat vergroten en bijdragen aan het verhaalbegrip, met name bij taalzwakke kinderen. Boeken lezen en het bezig zijn met digitale media kunnen elkaar daarbij versterken. Door afwisselend boek en computer of tablet te gebruiken ontstaat een goede wisselwerking en nóg meer leesplezier. Digitale prentenboeken voor op de computer zijn er ook voor hele jonge kinderen. Digitale prentenboeken kunnen, naast het samen met een volwassene, boekjes lezen en bekijken de kinderopvang verrijken.

Inzet Digitale media/rol pm-er

Wij vinden het belangrijk om digitale media in te kunnen zetten bij één van de VVE projecten van Piramide naast een analogoos boek of ter aanvulling van het thema. Verder kijken wij naar de kinderen waar hun behoeften liggen. Wanneer wij zien dat een digitaal prentenboek aan kan sluiten bij een kind of in een bepaalde situatie, wat speelt op de groep, kan dit ingezet worden. Altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Digitale prentenboeken vergroten de woordenschat en leveren een bijdrage aan het verhaalbegrip. Daarnaast hebben we vanuit Piramide Digitaal nu ook de praatplaten digitaal. Hier zitten veel interactieve elementen in. Bij het gebruik van digitale media speelt de pedagogisch medewerker in op de vragen en de ervaringen van de kinderen.

Aanbod Digitale media

Aanbod van digitale media Digitale media voor jonge kinderen worden door verschillende producenten aangeboden. IRIS Opvang maakt gebruik van de volgende aanbieders die door de bibliotheek geadviseerd worden; Bereslim, Digidreumes of WePboek (wepboek.nl). De bibliotheek houdt ons op de hoogte van nieuwe prentenboeken of sites waar deze te vinden zijn.

De voorleescoördinatoren binnen IRIS Opvang staan in nauw contact met de consulente van de Bibliotheek door de samenwerking die er al is vanuit de Boekstart. Vanuit de 4 KO locaties die er zijn binnen IRIS Opvang is een werkgroep Boekstart opgezet waar de voorleescoördinatoren aan deelnemen. Zij komen eens in de 2 maand samen om met elkaar de visie en het beleid te bespreken zoals beschreven staat in het leesplan.

Digitale media BSO

Media is tegenwoordig niet meer weg te denken uit de levens van de kinderen. Ze groeien ermee op. We vinden het belangrijk dit op een bewuste manier in te zetten, zodat het bijdraagt aan de ontwikkeling. Dit kan bijvoorbeeld door het internet te gebruiken als kinderen vragen hebben over bepaalde onderwerpen. Of door een kookvideo die ondersteunt bij het maken van een gerechtje. Ook DoenKids heeft online een database vol met leuke activiteiten. Kinderen krijgen de mogelijkheid hier zelf doorheen te gaan en activiteiten uit te kiezen. We zetten media niet in voor een spelletje of het kijken van een filmpje, wel zetten we soms met de iPad of de telefoon een muziekje op. De mobiele telefoons van de kinderen blijven in de tassen en gebruiken we niet op de BSO. We geloven dat kinderen heel goed kunnen spelen zonder extra media. Dit zien we ook terug in de praktijk.